

Zorg het ziekenhuis uit? Graag! Maar wel veilig

Technisch dienstverleners kunnen helpen

Zorg buiten het ziekenhuis is prettiger voor patiënten en helpt om de ziekenhuiszorg betaalbaar en uitvoerbaar te houden. Maar de ontwikkelingen gaan veel minder snel dan zou kunnen. Zorgen over veiligheid en gebrek aan vertrouwen in technologie zijn belangrijke bronnen van vertraging. Technisch dienstverleners kunnen ziekenhuizen helpen die barrières weg te nemen. Daarmee kan het ziekenhuis goede, veilige en betaalbare zorg op afstand bieden aan hun patiënten.

Het ziekenhuis nieuwe stijl is onderdeel van een regionaal netwerk. Zorg wordt niet noodzakelijkerwijs meer in het ziekenhuis geleverd, maar op de plek waar dat het beste uitkomt. De rol van het ziekenhuis is om regie te voeren over afstemming, kwaliteit en veiligheid van zorg. Dit is het ideale plaatje. De praktijk is weerbarstiger. Ziekenhuizen hebben moeite met de overstap. Te veel vooral kwetsbare oudere patiënten komen daarom nog steeds naar het ziekenhuis voor relatief eenvoudige diagnostiek en behandeling. De ligduur is lang en in het ziekenhuis lopen ze onder meer risico op infecties. Ziekenhuizen zoeken naar oplossingen om de veiligheid en controle op hun patiëntenzorg te optimaliseren; waar die zorg ook wordt gegeven.

Welke eisen stellen ziekenhuizen?

Goed veiligheidsniveau, overal en altijd

De ziekenhuisomgeving is speciaal ontworpen om op een veilige manier zorg te verlenen. Dat is mogelijk door het ruimtelijk ontwerp, de toegepaste materialen en vooral ook de installatietechniek. Bij mensen thuis ligt het veiligheidsniveau veel lager. Maar hoevéél lager, dat is meestal niet bekend. Bovendien zijn ziekenhuizen zo gewend aan een hoog veiligheidsniveau dat ze niet goed weten wat er minimaal nodig is om een bepaalde groep patiënten veilig te kunnen verzorgen. Ondertussen blijven ziekenhuizen wel eindverantwoordelijk en moeten ze direct ingrijpen als het elders misgaat met hun patiënt. Logisch dus dat ziekenhuizen voorzichtig zijn en een goed veiligheidsniveau als voorwaarde stellen voor zorg op afstand.

Veilig en goed gebruik (medische) apparatuur

Veilig en goed gebruik van apparatuur is de tweede voorwaarde voor veilige zorg. Maar ook dat spreekt niet vanzelf, als de zorg buiten het ziekenhuis wordt geleverd. Voor patiënten en mantelzorgers is het bedienen van apparatuur al gauw erg ingewikkeld. Het plaatsen van apparatuur staat dus niet gelijk aan goed gebruik, onder andere omdat veel mensen huiverig zijn voor technologie. En ook ongemerkte storingen komen voor. Hoe kan het eindverantwoordelijke ziekenhuis onder die omstandigheden zeker zijn dat de apparatuur doet wat ze doen moet?

Snelle en betrouwbare overdracht van gegevens

Interoperabiliteit van hardware en software is binnen één organisatie al een hele opgave. Bij zorg in een netwerk neemt de complexiteit exponentieel toe. Het is verre van zeker of de installatietechnische en ICT-omgeving thuis of bij een andere zorgverlener geschikt is voor de plaatsing van (medische) apparatuur. En ook bedrijfszekere en naadloze overdracht van gegevens is niet vanzelfsprekend. Huis-tuin-en-keuken wifi heeft nog wel eens kuren. Als dat gebeurt tijdens een spannende sportwedstrijd is dat vervelend; maar tijdens overdracht van patiëntengegevens kan het tot levensbedreigende situaties leiden.

Het gewenste resultaat: efficiency- en gezondheidswinst

Ziekenhuizen zijn zeer gemotiveerd om zorg naar huis of andere zorglocaties te verplaatsen. Dat heeft soms hele praktische redenen: als ze het niet doen kunnen ze op den duur de toestroom van patiënten niet meer aan. Maar er zijn ook goede inhoudelijke argumenten: zorg thuis of dichtbij huis is niet alleen prettiger en minder verstorend voor patiënten, het leidt ook tot betere uitkomsten. Patiënten lopen bijvoorbeeld grotere risico's op infectie in een ziekenhuis dan thuis. Bovendien heeft onderzoek laten zien dat gedwongen bedrust leidt tot lichamelijke en geestelijke gezondheidsschade. Bij kwetsbare patiënten kan die onomkeerbaar zijn. Vooral in de zorg aan oudere patiënten is dan ook grote efficiency- en gezondheidswinst te halen. Snel naar huis en thuis herstellen kan het verschil maken tussen blijvende afhankelijkheid en zelfstandig verder leven.

Hoe kunnen technisch dienstverleners ziekenhuizen helpen?

Veiligheidsscan, checklist en verbeteringsuggesties

Ziekenhuizen zijn geholpen als ze snel en eenvoudig de veiligheid van de zorgomgeving elders in kaart kunnen brengen via een veiligheidsscan. Extra meerwaarde is er als die scan ook suggesties oplevert voor praktische oplossingen die de veiligheid én het gebruik van apparatuur verbeteren. De installatiebranche kan hierbij helpen. Technisch dienstverleners doen steeds meer ervaring op met het geschikt maken van woningen voor kwetsbare ouderen die langer thuis wonen en voor mensen die extramurale zorg ontvangen. Die kennis is een prima springplank om samen met ziekenhuizen – bijvoorbeeld aan de hand van verschillende patiëntengroepen – programma's van eisen en checklists voor omgevingseisen op te stellen voor de zorg thuis of op andere locaties. Het checken van de thuisomgeving kan in veel gevallen op basis van kadastrale informatie of informatie uit facility management worden uitgevoerd. Daarnaast kunnen technisch dienstverleners modulaire oplossingspakketten samenstellen, zodat betrokken partijen snel zien of en tegen welke kosten tekortkomingen kunnen worden verholpen.

Veilig en goed gebruik

Steeds meer technisch dienstverleners zijn actief op de markt van technologie voor zorg en ondersteuning thuis. Daarbij hebben ze direct contact met de eindgebruikers. Ze weten dus exact welke ondersteuning mensen nodig hebben om apparatuur veilig en goed te kunnen en willen gebruiken. Dit kan onder meer door het opstellen en uitvoeren van vrijgaveprotocollen en het verzorgen van gebruikerstrainingen aan huis. Zo kunnen ziekenhuizen de risico's van het inzetten van apparatuur buiten het ziekenhuis vooraf inschatten, beheersen en optimaliseren.

Snelle en betrouwbare gegevensoverdracht

Ten slotte kunnen technisch dienstverleners ziekenhuizen helpen om knelpunten in beeld te brengen en oplossingen te implementeren voor ICT en datacommunicatie. Denk bijvoorbeeld aan interoperabele platforms voor apparatuur en ICT, “open” datasystemen en datavalidatie, en open standaarden en plug&play-oplossingen voor home management systemen, toezichthoudende domotica en sensornetwerken.

Kortom, of het nu gaat om het scannen en aanpassen van de woonomgeving, het coachen van patiënten bij veilig gebruik van apparatuur of het zorgdragen voor een robuuste ICT-infrastructuur: technisch dienstverleners helpen ziekenhuizen met het bieden van goede, veilige en betaalbare zorg voor hun patiënten thuis en op andere zorglocaties.